

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2.2.2005
KOM(2005) 24 galutinis

PRANEŠIMAS PAVASARIO EUROPOS VADOVŲ TARYBAI

Dirbti kartu augimo ir darbo vietų labui

Nauja Lisabonos strategijos pradžia

Pirmininko Barroso pranešimas
pritariant pirmininko pavaduotojui Verheugen

{SEC(2005) 192}
{SEC(2005) 193}

TURINYS

Pratarmė	4
Augimas ir darbo vietos: Nauja Lisabonos strategijos pradžia	4
Santrauka.....	8
1. Augimo ir darbo vietų kūrimo pagrindinis etapas	13
2. Kurti Europos partnerystę dėl augimo ir darbo vietų.....	15
3. Veiksmai augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti	16
3.1. Lisabonos veiksmų programa Sąjungai ir valstybėms narėms	16
3.2. Europa – patrauklesnė vieta darbui ir investicijoms	17
3.2.1. Bendros rinkos plėtimas ir gilinimas	17
3.2.2. Užtikrinti atviras ir konkurencingas rinkas Europos viduje ir už jos ribų	19
3.2.3. Gerinti Europos ir nacionalinį reglamentavimą.....	19
3.2.4. Plėsti ir tobulinti Europos infrastruktūrą.....	20
3.3. Mokslas ir naujovės augimo labui.....	21
3.3.1. Didinti ir tobulinti investicijas į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritį.....	21
3.3.2. Palengvinti naujoves, išlaikyti informacijos ir ryšių technologijas (ICT) bei tvariai naudoti išteklius	23
3.3.3. Stiprinti Europos pramonės pagrindus	25
3.4. Sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų	26
3.4.1. Įdarbinti kuo daugiau žmonių ir modernizuoti socialinės apsaugos sistemas	26
3.4.2. Didinti darbuotojų ir įmonių galimybes prisitaikyti bei darbo rinkų lankstumą.....	28
3.4.3. Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą skatinant geresnį išsilavinimą ir kvalifikacijas	28
3.5. Poveikis augimui ir darbo vietoms.....	31
4. Partnerystės įnašas skatinant augimą ir kuriant darbo vietas.....	32

Pratarmė

Augimas ir darbo vietos: Nauja Lisabonos strategijos pradžia

Pagalvokite, kokia galėtų būti Europa. Pagalvokite apie įgimtą mūsų išsiplėtusios Europos stiprybę. Pagalvokite apie jos nepanaudotą potencialą kurti gerovę ir siūlyti galimybes bei teisingumą visiems savo piliečiams. Europa gali visam pasauliui būti švyturiu siekiant pažangos ekonomikos, socialinių reikalų ir aplinkos apsaugos srityse.

Europos Komisija realistinio optimizmo dvasioje sujungė mūsų politines rekomendacijas Lisabonos strategijos, mūsų ambicingos darbotvarkės, skirtos 2000 m. kovo mėnesį Europos Vadovų Tarybos pradėti reformai, vidurio laikotarpio peržiūrai.

Europiečiai turi pagrindą teigiamai vertinti savo ekonominį potencialą. Dvidešimto amžiaus antros pusės pasiekimai paliko stiprų palikimą. Praėjus pusei amžiaus mes turime vieną labiausiai pasaulyje išsivysčiusių ekonomikų kartu su unikalia stabilių ir demokratinių valstybių narių politine Sąjunga. Ši Sąjunga sukūrė bendrą rinką, kurią jos dalyvės parėmė bendra valiuta, stiprinančia ekonominį stabilumą ir gilinančia ekonominės integracijos potencialą. Mes įtvirtinome unikalų, visų remiamą socialinį modelį. Mūsų pagrindinio švietimo standartai yra aukšti, o mokslinis pagrindas – istoriškai gerai išvystytas. Europa – tai dinamiškų, novatoriškų ir nepaprastai konkurencingų bendrovių namai. Be to, jos rodo puikų gebėjimą atsinaujinti. Darnaus vystymosi srityje mes padarėme didesnę pažangą, nei bet kuris kitas pasaulio regionas.

Mums padėjo Europos institucijų, vyriausybės, nacionalinių, regioninių ar vietos valdžios, mūsų socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės, kartu siekiančių bendro tikslo, partnerystė.

Šis palikimas – tai pagrindinis įnašas įgyvendinant mus vienijančią viziją; viziją, patvirtintą Konstitucijoje, siekiant užtikrinti „Europos plėtrą, pagrįstą darniu ekonomikos augimu ir kainų stabilumu, aukšto konkurencingumo socialine rinkos ekonomika, siekiančia visiško užimtumo ir socialinės pažangos, ir kurioje aplinkos apsauga ir aplinkos kokybės gerinimas yra aukšto lygio“.

Per pastaruosius 50 metų buvo padaryta nepaprasta pažanga, tačiau Europa negali sustoti besikeičiančiame pasaulyje. Todėl prieš penkerius metus valstybių ir vyriausybių vadovai pasirašė ambicingą pokyčių programą. Jie įsipareigojo padaryti Europos Sąjungos žiniomis grindžiamą ekonomiką pačia dinamiškiausia ir konkurencingiausia pasaulyje, pajėgią darniai augti, sukuriant daugiau ir geresnių darbo vietų, stiprinant socialinę sanglaudą ir saugant aplinką.

Šiandien matome, kad pažangos buvo pasiekta tik iš dalies. Nors Europos atgimimui yra sudarytos daugelis pagrindinių sąlygų, Europos ir nacionaliniu lygiu nebuvo dedama pakankamai pastangų. Tai nėra vien tik sudėtingų ekonominių sąlygų problema nuo to laiko, kai buvo pradėta Lisabonos strategija – tai yra perkrautos politinės darbotvarkės, nesėkmingo

koordinavimo ir kartais susikertančių prioritetų rezultatas. Todėl kai kurie mano, kad turėtume atsisakyti uždavinių, kuriuos sau iškėlėme prieš penkerius metus.. Komisija tam nepritaria. Sunkumai, su kuriais mes susiduriame, yra dar labiau neatidėliotini dėl senstančių gyventojų ir visuotinės konkurencijos. Jeigu mes papildomai nesustiprinsime savo įsipareigojimų juos įvykdyti, iš naujo nesutelksime savo dėmesio, greitai bus suabejota mūsų Europos visuomenės, pensijų, gyvenimo kokybės modeliu.

Praėjusį lapkričio mėnesį aukšto lygio grupės, kuriai vadovavo p. Wim KOK, ataskaitoje buvo patvirtintas neatidėliotinių veiksmų poreikis. Joje nurodomas nelengvas iššūkis. Anot p. Kok, „*Lisabonos strategija šiandien yra dar labiau neatidėliotina, kadangi, tuo metu, kai augimas vis labiau skiriasi nuo augimo tempų Šiaurės Amerikoje bei Azijoje, Europa privalo susidoroti su sunkumais dėl mažėjančio gyventojų skaičiaus ir senstančių gyventojų. Laikas bėga, ir nėra kada nurimti. Būtinąs geresnis įgyvendinimas siekiant atgauti prarastą laiką*“. Susidūrus su šiuo sunkumu Europai reikia pagerinti našumą ir įdarbinti daugiau žmonių.

Pagal dabartines tendencijas Europos ekonomikos augimo potencialas per kitus dešimtmečius sumažės per pusę ir sieks daugiau kaip 1 % per metus.

Europos rezultatai ėmė skirtis nuo mūsų konkurentų kitose pasaulio dalyse pasiektų rezultatų. Jų našumas augo greičiau, ir jie daugiau investavo į mokslinių tyrimų bei vystymosi sritį. Mes turime sukurti struktūras, būtinąs numatyti pokyčius mūsų ekonomikoje ir visuomenėje bei geriau su jais susidoroti. Mums vis dar reikalingas visuomenės, gebančios integruoti senstančius ir jaunus žmones, vizija, ypač keliant mūsų darbuotojų kvalifikaciją ten, kur dabartinė dinamika augimo ir socialinės sanglaudos srityje lieka šešėlyje.

Komisija prisiėmė šį iššūkį pateikdama savo pasiūlymą Sąjungos strateginiams tikslams, „*atnaujintas augimas yra gyvybiškai svarbus gerovei, jis gali gražinti visišką užimtumą ir yra socialinio teisingumo bei galimybių visiems pagrindas. Jis taip pat gyvybiškai svarbus Europos pozicijai pasaulyje ir Europos galimybei sutelkti išteklius, galinčius padėti įveikti daugelį bendrų įvairių sunkumų*“.

Mums reikia dinamiškos ekonomikos, galinčios papildyti mūsų platesnes socialines ir aplinkos apsaugos ambicijas. Todėl atnaujintoje Lisabonos strategijoje didelis dėmesys skiriamas augimui ir darbo vietoms. To siekdami privalome užtikrinti, kad:

- **Europa taptų patrauklesne vieta darbui ir investicijoms**
- **Mokslas ir naujovės būtų Europos augimo pagrindas**
- **Kurtume politiką, leidžiančią mūsų įmonėms sukurti daugiau ir gerų darbo vietų**

Tai, kad augimas ir darbo vietos tapo betarpiškais tikslais, reiškia, kad būtina kartu siekti socialinių ir aplinkos tikslų. Lisabonos strategija yra esminė, Sutartyje nurodyto, visaapimančio darnaus vystymosi tikslo dalis: nuolatos gerinti dabarties ir ateities kartų gerovę bei gyvenimo sąlygas. Lisabonos ir darnaus vystymosi strategijos prisideda užtikrinant šį tikslą. Bendrai stiprinamos jos nukreipia pastangas į papildomus veiksmus, naudojasi skirtingomis priemonėmis ir duoda rezultatų skirtingu laiku.

Komisija visapusiškai įsipareigojo siekti tvaraus vystymosi ir modernizuoti bei tobulinti Europos socialinį modelį. To nebus įmanoma pasiekti nedidėjant augimui ir nesukuriant daugiau darbo vietų. Mūsų darnaus vystymosi strategija ir socialinė darbotvarkė buvo peržiūrėtos, o pasiūlymai Pavasario Europos Vadovų Tarybai bus pateikti per kitas savaites. Be to, turime toliau dirbti su tarptautiniais partneriais sprendžiant pasaulinio makroekonominio disbalanso problemas, kadangi augimo skatinimas yra naudingas ir mūsų partneriams, ir Sąjungai.

Siekiant įgyvendinti „Lisaboną“ reikia skubiai veikti, todėl Europa privalo dirbti bendrai.

Jeigu nebus taip daroma, išlaidos bus didelės ir kiekybiškai įvertintos. „Su Europa nesusijusios išlaidos“ buvo pagrįstos daugeliu mokslinių įrodymų. Dėl skaičių būtų galima ginčytis. Tačiau neįgyvendinus Lisabonos strategijos turėsime didelių išlaidų. Geriausias įrodymas gali būti tai, kad Europos augimo potencialas vis labiau skiriasi nuo kitų ekonominių partnerių augimo potencialo. Tačiau potencialo nauda iš didesnės ir gilesnės ekonominės integracijos išsiplėtusioje Europoje yra milžiniška.

Ši vidurio laikotarpio peržiūra rodo, kaip galime padėti Europai nugalėti sunkumus augimo ir darbo vietų srityje. Ji pateikia mintį apie Partnerystę dėl augimo ir darbo vietų, remiamą Bendrijos veiksmų programos ir tvirtus įsipareigojimus turinčių nacionalinių veiksmų programų. Ji remiasi trimis pagrindiniais aspektais:

- Pirmia, **Europos veiksmai turi būti tikslingesni**. Visas savo pastangas turime sutelkti į pagrindinių politikos kryptių, turėsiančių didžiausią poveikį, vykdymą. Tai reiškia – tesėti esamus pažadus, remtis kiekvienoje valstybėje narėje jau vykdomomis reformomis ir pradėti naujus veiksmus, jeigu to reikia, kad neprarastume iš akiračio savo tikslo. Tai reikalauja griežtos pagal prioritetus Komisijos veiklos ir privalomos tvirtos Europos Vadovų Tarybos bei Europos Parlamento paramos.
- Antra, turime **sutelkti paramą pokyčiams**. Plačiai ir efektyviai pritardami Lisabonos tikslams galėsime geriausiai užtikrinti tai, kad žodžiai virto veiksmais. Kiekvienas, kuriam svarbi Lisabonos strategijos sėkmė, turi būti įtrauktas į šių reformų vykdymą bet kuriuo lygiu. Tai turi būti svarstoma nacionalinių politinių diskusijų metu.
- Trečia, turime **supaprastinti ir modernizuoti Lisabonos strategiją**. Tai reiškia, kad reikia paaiškinti, kas ką daro, supaprastinti ataskaitas ir skatinti Sąjungos ir nacionalinių Lisabonos veiksmų programų vykdymą. Turėtų būti numatytas integruotas Lisabonos „gairių“ rinkinys, skirtas pamatiniams valstybių narių veiksams, paremtas viena ataskaita ES lygiu ir viena ataskaita nacionaliniu lygiu, rodančiomis padarytą pažangą. Tai sumažins valstybių narių naštą rengiant ataskaitas.

Visa tai turi būti vykdoma platesnių reformų kontekste. Tačiau pokyčių troškimas turi būti sietinas su ES ir nacionaliniais ištekliais.

Patikimos makroekonominės sąlygos yra būtinos siekiant paremti įtikinamas pastangas augimo ir darbo vietų potencialui didinti. Europos Sąjungos stabilumo ir augimo pakte pasiūlytais pakeitimais – ES taisyklės, kuriomis reglamentuojama nacionalinė biudžeto

politika – turėtų ir toliau būti stabilizuojama mūsų ekonomika, tuo pačiu užtikrinant, kad valstybės narės galėtų vaidinti visapusišką vaidmenį kuriant sąlygas ilgalaikiam augimui.

Europos lygiu diskusijų dėl būsimos Sąjungos finansų sistemos iki 2013 m. („Finansinė perspektyva“) metu turi būti padarytos išvados dėl mūsų Lisabonos siekių, remiant Lisabonos strategijos prioritetus būsimajame ES biudžete. Turime skatinti paramą ir investicijas į modernias, žiniomis paremtas reikmes, naudoti savo išteklius tokiu būdu, kad jie padėtų mums prisiderinti prie besikeičiančios ekonomikos ir socialinių sąlygų, vykdyti programas, kurios paskatintų valstybes nars savo nacionalines išlaidas pritaikyti Lisabonos tikslams. Šie prioritetai atsispindi Komisijos pasiūlyme dėl Finansinių perspektyvų.

Jeigu mums pavyks suderinti troškimus, išteklius ir geras idėjas, jeigu mes galėsime iki dešimtmečio pabaigos paversti juos ilgalaikiais konkrečiais pokyčiais ir jeigu mes galėsime paremti Lisabonos strategiją pašalindami investicijų spragas savo ekonomikoje ir suteikdami naują impulsą stipresnei socialinei sanglaudai savo žemyne, tuomet Lisabonos strategijos tikslai bus ranka pasiekiami.

Tai būtų nauja pradžia, kurios Europai taip reikia.

Santrauka

Prieš penkerius metus Europos Sąjunga pradėjo ambicingą reformų darbotvarkę. Praėjusiais metais Komisija peržiūrėjo padarytą pažangą. Dėl to Europos ir nacionaliniu lygiu vyko smarkios diskusijos tarp tų, kurie buvo suinteresuoti Lisabonos strategijos sėkme. Be to, Komisijai buvo naudingas aukšto lygio grupės, kuriai vadovavo p. Wim KOK, ir kuri pateikė savo ataskaitą praėjusių lapkritį, darbas. Šiandien vyrauja bendra nuomonė, kad Europa anaip tol neišnaudoja Lisabonos strategijos siūlomo pokyčių potencialo. Nors diagnozė ir gydymo priemonės neginčijamos, tačiau aišku, kad padaryta pažanga yra nepakankama.

Ši Lisabonos strategijos vidurio laikotarpio ataskaita dabar rodo, kaip galime dirbti drauge Europos ateičiai ir iš naujo nukreipti dėmesį į Lisabonos strategiją.

Atnaujinta Lisabonos strategija – kas pasikeis?

Komisija siūlo naujai pradėti Lisabonos strategiją, sutelkiant pastangas į dvi pagrindines užduotis – **skatinti stipresnį ilgalaikį augimą ir sukurti daugiau bei geresnių darbo vietų**. Norint atverti išteklius, reikalingus mūsų platesniems ekonominiams, socialiniams ir aplinkos apsaugos tikslams pasiekti, būtina, kad Europa įveiktų su augimu ir darbo vietomis susijusius sunkumus. Pasiėkus šiuos platesnius tikslus, mūsų reformų sėkmė būtų užtikrinta. Tam yra itin svarbios patikimos makroekonominės sąlygos, ypač stabilios makroekonominės ir geros biudžetinės politikos siekis.

I Užtikrinti vykdymą

Vykdytas – tai pagrindinis Lisabonos strategijos aspektas Europos ir nacionaliniu lygiu. **Siekiant įgyvendinti reformų darbotvarkę būtina atnaujinti partnerystę dėl augimo ir darbo vietų.**

ES lygiu **Komisija** vaidins pagrindinį vaidmenį inicijuojant politinę veiklą ir užtikrinant įgyvendinimą.

Tuo pačiu valstybės narės privalo vykdyti priimtas neatliktas Lisabonos reformas. Tai turi būti remiama nacionalinėmis Lisabonos programomis, nustatančiomis, kaip jos tai darys (žr. *toliau skyrių „Valdymas“*).

II Atnaujinta Lisabonos veiksmų programa

Šia ataskaita neketinama perrašyti Lisabonos strategijos, tačiau joje nurodomi nauji veiksmai Europos ir nacionaliniu lygiu, padėsiantys įgyvendinti Lisabonos viziją.

Patrauklesnė vieta investicijoms ir darbui

- Vidaus rinkos plėtimas ir gilinimas
- Gerinti Europos ir nacionalinį reglamentavimą
- Užtikrinti atviras ir konkurencingas rinkas Europos viduje ir už jos ribų
- Plėsti ir tobulinti Europos infrastruktūrą

- ✓ Privalome plėsti ir gilinti vidaus rinką. Valstybės narės privalo gerinti **esamų ES teisės aktų įgyvendinimą**, kad įmonės ir vartotojai galėtų gauti visapusišką naudą. Daugelyje valstybių narių pagrindinės rinkos, kaip antai telekomunikacijos, energetikos ir transporto, yra atviros tik teoriškai, nors praėjo daug laiko nuo tų terminų, kurių tos valstybės narės pasižadėjo laikytis.
- ✓ Siekiant užbaigti bendros rinkos kūrimą vis dar reikia atlikti pagrindines reformas ir ypatingą dėmesį skirti finansinių ir kitų paslaugų rinkoms, *REACH* pasiūlymui, bendrai konsoliduotai įmonių pelno mokesčių bazei ir Bendrijos patentui.
- ✓ Būtina pagerinti reguliavimą. Kovo mėnesį Komisija pradės **naują reglamentavimo reformos iniciatyvą**, o mes konsultuosimės su išorės ekspertais dėl mūsų atliekamų poveikio įvertinimų kokybės ir metodų.
- ✓ Būtina aktyviai taikyti konkurencijos taisykles. Tai padės padidinti vartotojų pasitikėjimą. Energetikos, telekomunikacijų ir finansinių paslaugų sektoriuose bus atliekami **sektorių patikrinimai dėl kliūčių konkurencijai**.
- ✓ Europos įmonėms taip pat reikia atvirų bendrų rinkų. Sąjunga darys didelį spaudimą dėl Dohos plėtros raundo užbaigimo ir įgyvendinimo bei dėl kitų dvišalių ir regioninių ekonominių santykių pažangos.

Mokslas ir naujovės augimo labui

- Didinti ir tobulinti investicijas į mokslinių tyrimų ir vystymosi sritį
- Palengvinti naujoves, išlaikyti informacijos ir ryšių technologijas bei tvariai naudoti išteklius
- Stiprinti Europos pramonės pagrindus

- ✓ Valstybių narių valdžios institucijos privalo dirbti visais lygmenimis siekiant paremti naujoves ir **mūsų žiniomis paremtos visuomenės viziją paversti tikrove**. Joms turėtų padėti tolesnės Sąjungos pastangos tokiose srityse, kaip informacinė visuomenė, biotechnologijos ir ekologinės naujovės.
- ✓ Didesnės **viešojo ir privataus sektoriaus investicijos į mokslinių tyrimų ir vystymosi sritį**. ES lygiu reikia, kad Europos Parlamentas ir Taryba kuo greičiau priimtų kitą **pamatinę mokslinių tyrimų programą bei naują konkurencingumo ir naujovių programą**. Jos bus pateiktos balandžio

mėnesį.

- ✓ Vėliau šiais metais prasidėsiančios **valstybės pagalbos politikos reformos** dalis bus tai, kad valstybės narės, regioniniai ar kiti viešieji veikėjai galės plačiau skatinti mokslinius tyrimus ir naujoves, ypač ES mažosiose ir vidutinėse įmonėse.
- ✓ Skleisti mokslą aukštos kokybės švietimo sistemose – tai geriausias būdas užtikrinti ilgalaikį Sąjungos konkurencingumą. Visų pirma Sąjunga privalo užtikrinti, kad mūsų universitetai galėtų konkuruoti su geriausiais pasaulyje ir visapusiškai išvystyti Europos aukštojo mokslo sritį.
- ✓ Komisija pasiūlys įkurti „**Europos technologijos institutą**“.
- ✓ Komisija remis ir skatins **naujovių polių**, sukurtus padėti regioniniams veikėjams suteikti geriausiems mokslo ir verslo žmonėms tinkamus išteklius, kad idėjos iš laboratorijos patektų į įmonę.
- ✓ Komisija ir valstybės narės privalo sparčiau **skatinti ekologines naujoves**, galinčias iš esmės pagerinti mūsų gyvenimo kokybę bei augimą ir darbo vietų kūrimą, pvz., tvaraus išteklių naudojimo, klimato kaitos ir energijos efektyvumo srityse.
- ✓ **Europos technologijų iniciatyvos**, paremtos „Galileo“ navigacijos palydovų sistemos patirtimi, taip pat skatins partnerystę su pramone. Pirmosios šių iniciatyvų turėtų būti pradėtos vykdyti 2007 m., kai bus parengta ir pradėta įgyvendinti kita pamatinė mokslinių tyrimų programa.

Daugiau ir geresnių darbo vietų kūrimas

- Įdarbinti daugiau žmonių ir modernizuoti socialinės apsaugos sistemas
- Gerinti darbuotojų ir įmonių galimybes prisitaikyti bei didinti darbo rinkų lankstumą
- Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą skatinant geresnį išsilavinimą ir kvalifikacijas

- ✓ **Socialinių partnerių prašoma vystyti bendrą Lisabonos veiksmų programą** 2005 m. pavasarį vyksiančios Europos Vadovų Tarybos kontekste, nurodant savo įnašą siekiant Lisabonos tikslų.
- ✓ Valstybės narės ir socialiniai partneriai privalo **didinti pastangas užimtumo lygiui kelti**, ypač tęsiant aktyvaus užimtumo politiką, kuri padėtų dirbantiesiems ir skatintų juos likti darbe, vystant aktyvaus senėjimo politiką, kuri siūlytų žmonėms per anksti nepalikti savo darbo vietos, ir modernizuojant socialinės apsaugos sistemas, kad jos ir toliau galėtų padėti žmonėms priprasti prie pasikeitimų.
- ✓ Europos ir Lisabonos strategijos ateitis yra glaudžiai susijusi su **jaunais žmonėmis**. Sąjunga ir valstybės narės privalo užtikrinti, kad siūlomos

reformos suteiktų jiems pirmą galimybę gyvenime ir sudarytų sąlygas reikiamoms kvalifikacijoms, kurių prireiks gyvenime, įsigyti Sąjunga taip pat turi išvystyti savo prioritetus atsižvelgiant į demografinius sunkumus, su kuriais mes susiduriame.

- ✓ Valstybės narės ir socialiniai partneriai privalo pagerinti darbuotojų ir įmonių prisitaikymą bei darbo rinkų lankstumą siekiant padėti Europai prisiderinti prie restruktūrizavimo ir rinkos pokyčių.
- ✓ Mažėjant dirbančių žmonių skaičiui reikalingas **gerai išvystytas požiūris į legalią migraciją**. Iki 2005 m. pabaigos Komisija pateiks planą, pagrįstą vykstančiomis viešosiomis konsultacijomis.
- ✓ Europa turi daugiau ir geriau investuoti į švietimą ir mokymą. Europos ir nacionaliniu lygiu sutelkus dėmesį į kvalifikacijas ir į visą gyvenimą trunkantį mokymąsi bus lengviau paskatinti jaunas žmones pereiti į naują darbą. Tai turėtų būti paremta ES lygio **visą gyvenimą trunkančio mokymosi programa**, kuris bus priimta šiais metais, ir valstybių narių visą gyvenimą trunkančio mokymosi strategijų pristatymu 2006 m.
- ✓ Europai taip pat reikia daugiau mobilių darbuotojų. Mobilumą Sąjungoje paskatins ir anksti priimta parengta **profesinių kvalifikacijų sistema**. Komisija per 2006 m. pateiks savo pasiūlymus **mokymo kvalifikacijų pripažinimui palengvinti**. Valstybės narės turėtų greičiau panaikinti darbuotojų iš neseniai į Sąjungą įstojusių šalių mobilumo apribojimus.
- ✓ Regioninės ir vietos valdžios institucijos turėtų rengti projektus, kurie mus priartintų prie Lisabonos siekių. Turint tai omenyje buvo iš naujo sukurta **kita struktūrinių fondų karta** (įskaitant kaimo plėtrai skirtus projektus), didelį dėmesį skiriant tam, kaip vietos lygiu bus skatinamas augimas ir darbo vietų kūrimas.

III Gerinti Lisabonos strategijos valdymą

Reikia iš esmės patobulinti Lisabonos strategijos valdymą, kad jis taptų veiksmingesniu ir būtų lengviau suprantamas. Buvo painiojamos Sąjungos ir valstybės narių atsakomybės sritys. Daugelis sričių sutampa, yra per daug biurokratinių ataskaitų procedūrų ir nepakankamai politinių įsipareigojimų.

Siekiant paaiškinti, ką reikia atlikti ir kas yra už tai atsakingas, Komisija pateiks **Lisabonos veiksmų programą**.

Be to, Komisija siūlo integruotai **supaprastinti esamas bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires per naująjį ekonomikos ir užimtumo laikotarpį**. Ateityje integruotas gairių rinkinys kartu su Lisabonos veiksmų programa bus naudojamas spartinant darbotvarkės reformą. Jis apims makroekonominę politiką, užimtumą ir struktūrines reformas. Dėl to iš valstybių narių tikimasi, kad jos, po išsamių diskusijų nacionaliniu lygiu, priims įsipareigojimus ir tikslais paremtas nacionalines veiksmų programas dėl augimo ir darbo vietų.

Šiam tikslui valstybės narės **vyriausybės lygiu** turėtų paskirti „poną“ ir „ponià Lisabonà“.

Ataskaitų procedūros bus taip pat supaprastintos. Bus rengiama viena Lisabonos ataskaita ES ir nacionaliniu lygiu apie padarytą pažangą. Dėl naujos ataskaitų pateikimo tvarkos Europos Vadovų Taryba ir Europos Parlamentas galės sutelkti dėmesį į pagrindines politikos sritis, ir jų nebeapsunkins daugybė įvairių sektorių ataskaitų, kurios šiuo metu yra kasmetinio ciklo dalis.

Tai leis Europos Vadovų Tarybai kiekvieną pavasarį lengviau pateikti praktines rekomendacijas, o Komisijai – atlikti savo pažangos stebėtojos užduotį siekiant Lisabonos tikslų, skatinant ir siūlant papildomas priemones jiems pasiekti.

* * *

Tuo remdamasi Komisija Europos Vadovų Tarybai rekomenduoja:

- Pradėti naują partnerystę dėl augimo ir darbo vietų
- Patvirtinti Bendrijos veiksmų programą ir pakviesti valstybes nares parengti savo nacionalines veiksmų programas
- Patvirtinti naują, šioje ataskaitoje išdėstyta, Lisabonos strategijos valdymo tvarką, skirtą pagerinti Bendrijos ir nacionaliniu lygiu vykdomos politikos efektyvumą ir skatinti tikras diskusijas bei autentišką politinę atsakomybę už Lisabonos tikslus.

1. AUGIMO IR DARBO VIETŲ KŪRIMO PAGRINDINIS ETAPAS

*Lisabonos
darbotvarkė buvo
skirta Sąjungos
potencialui
žadinti...*

Bendra rinka, *euro* ir paskutinė Sąjungos plėtra rodo, kad **Sąjungos potencialas turi pasiekti ambicingus tikslus**. Daugiau kaip pusę šimtmečio Sąjunga kūrė taiką ir gerovę. Ji lengvai įveikė ekonominius, socialinius ir politinius pokyčius. Tai pavyko todėl, kad buvo nustatyti bendri tikslai, kurių kartu dirbdamos siekė Sąjunga ir valstybės narės, vyriausybės ir pilietinė visuomenė, įmonės ir piliečiai. Ta pati dinamika buvo varomoji jėga 2000 m. Lisabonos Europos Vadovų Tarybai nustatant ilgalaikę reformų darbotvarkę. Tuomet buvo nurodyta konkurencingos, integracinės ir žiniomis pagrįstos ekonomikos – Europos atsako svarbiems mūsų žemyno iššūkiams, kryptis.

*...tačiau padaryta
pažanga yra
nepakankama.*

Šiandien matome, kad dėl ekonominių sąlygų, tarptautinio netikrumo, lėtos valstybių narių pažangos derinio ir palaipsniškai netenkant tikslo buvome priversti nukrypti nuo Lisabonos kurso. Tačiau sunkumai tapo dar labiau neatidėliotini dėl visuotinės konkurencijos ir senstančių gyventojų – aspekto, kuris šiandien yra dar svarbesnis nei prieš penkerius metus. Šiam įvertinimui pritariama aukšto lygio grupės, kuriai vadovavo p. Wim KOK¹, ataskaitoje. Joje buvo pabrėžta **nepakankama** Europos **pažanga** siekiant Lisabonos strategijos tikslų. Mes turime atkurti pasitikėjimą Europos gebėjimu sukurti sąlygas savo užsibrėžtiems tikslams pasiekti. Europa gali remtis savo turtinga praeitimi, įvairove ir savo unikaliu socialiniu modeliu bei semtis jėgų iš paskutinės plėtos, kurios dėka ji tapo didžiausia bendra rinka ir didžiausiu prekybos bloku pasaulyje.

*augimo ir
užimtumo
Europoje
skatinimas yra
artimiausias
didelis Europos
projektas.*

Svarbiausia Kok ataskaitos išvada yra tai, kad „augimo ir užimtumo Europoje skatinimas yra artimiausias didelis Europos projektas“. Komisija siūlo Lisabonos darbotvarkę iš naujo sutelkti ties veiksmams, skatinančiais **augimą ir darbo vietas** bei **atitinkančiais darnaus vystymosi tikslą**. Šios strategijos veiksmai turėtų sustiprinti Sąjungos potencialą pasiekti savo aplinkos apsaugos ir socialinius tikslus bei toliau juos vystyti. Tačiau dabartinis iššūkis yra apibrėžti strategiją, skirtą sritims, kuriose Europos pasiekimai nėra itin geri (pvz., lėtas augimas ir nežymus darbo vietų kūrimas).

*Tam būtina
atnaujinti
partnerystę.*

Šią strategiją reikia vystyti remiantis nauja valstybių narių ir Sąjungos partneryste, visiškai įtraukiant socialinius partnerius. Naujoji Lisabonos darbotvarkė yra neišvengiamai plati, tačiau jos sėkmę iš esmės lems tik keli politiniai prioritetai. Norėdami užtikrinti visos strategijos sėkmę, turime šiems veiksams skirti pagrindinį dėmesį. Vykdyti juos bus sunkus, todėl reikia skubiai pagerinti esamus vykdymo mechanizmus. Tam reikalingi tikslingi ir veiksmingi darbo metodai siekiant įgyvendinti strategiją, kurią Sąjunga ir valstybės narės privalo vykdyti kartu. Tam, kad tai taptų įmanoma, prie Lisabonos darbotvarkės įgyvendinimo turi prisidėti visos ES interesų grupės: valstybės narės, Europos piliečiai, parlamentai, socialiniai

¹ 2004 m. lapkričio mėn. partneriai ir pilietinė Lisabonos strategijos aukšto lygio grupės, kuriai vadovavo p. Wim KOK, ataskaita. http://europa.eu.int/comm/lisbon_strategy/group/index_en.html

visuomenė bei visos Bendrijos institucijos. Visi jie turi prisidėti kuriant Europos ateitį. Be to, ateitis, kurią bando formuoti Lisabonos darbotvarkė, bus naudinga kiekvienam. Atnaujinta Lisabonos strategija siekiama pažadinti šį potencialą mūsų piliečių labui. Tai susiję su galimybėmis ir bendra pažangos vizija.

Patikimos makroekonominės sąlygos yra sėkmės atskaitos taškas.

Patikimos makroekonominės sąlygos ir politika

Patikimos makroekonominės sąlygos yra būtinos siekiant paremti įtikinamas pastangas augimo potencialui didinti ir darbo vietoms kurti. Visų pirma, bus labai svarbu siekti stabilios makroekonominės ir geros biudžetinės politikos. Vyriausybės, išlaikydamos arba gerindamos patikimus viešuosius finansus privalo didinti įnašą į augimą ir užimtumą. Europos Sąjungos stabilumo ir augimo pakte pasiūlyti pakeitimai – ES taisyklės, reglamentuojančios nacionalinę biudžeto politiką – turėtų ir toliau stabilizuoti mūsų ekonomiką, tuo pačiu užtikrinant, kad valstybės narės galėtų vaidinti visapusišką vaidmenį kuriant sąlygas ilgalaikiam augimui.

Našumas ir užimtumas

Lisabonos strategijoje, stiprinant konkurencingumą, vienodai svarbu yra didinti ir užimtumą, ir našumą.

Daugiau ir geresnių darbo vietų...

Darbo rinkai turi būti sudaryta galimybė geriau funkcionuoti, skatinant žmonių paskatas dirbti, o verslo įmones – juos samdyti, taip sukuriant daugiau ir geresnių darbo vietų. Tam prireiks ženklių investicijų į žmogiškąjį kapitalą ir didesnio darbuotojų prisitaikymo labiau integruotose darbo rinkose.

...didesnis konkurencingumas keliant našumą...

ES našumo augimas ženkliai sulėtėjo. Didžiausias iššūkis Sąjungos konkurencingumui yra pakreipti šią tendenciją priešinga kryptimi. Tuo pačiu privalome siekti, kad visuose pagrindiniuose ekonomikos sektoriuose didėtų ilgalaikis našumas. Greta darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, didesnių investicijų į informacijos ir ryšių technologijas (ICT) bei platesnio jų naudojimo ekonomikoje našumo didinimui nepaprastai svarbios yra sveika konkurencinga aplinka ir tinkama reglamentavimo pusiausvyra. Tačiau per daug apsunkintas Lisabonos politinių tikslų sąrašas užgožė šių našumo augimą skatinančių veiksmų svarbą. Nuo šios dienos peržiūrėtoje Lisabonos strategijoje tokios politikos krypties struktūrinės reformos turėtų tapti pagrindinėmis.

...turi būti neatskiriami nuo...

Našumo augimas ir didėjantis užimtumas turi būti neatskiriami. Turime išvengti pastarųjų metų JAV ekonomikos rodiklius temdžiusio tokio tipo augimo, kuomet nedaugėja darbo vietų. Tuo pačiu privalome grąžinti į darbą ilgą laiką nedirbusius ir palyginus žemos kvalifikacijos žmones. Tai gali padaryti poveikį mūsų našumo augimo tempui. Tačiau naujoje Lisabonos strategijoje daug dėmesio skiriant mokslui, švietimui ir naujovėms žmonėms bus suteikta galimybė užkopti našumo laipteliais ir bus užtikrintas spartus bendro mūsų našumo augimas.

Atvirų rinkų klausimas.

Atsivėrus tarptautinėms rinkoms ir sparčiai augant pramonei naujose išsivysčiusiose šalyse bus padarytas ženklus įnašas į augimą ir darbo vietų kūrimą. Tačiau taip atsitiks tik tuomet, jeigu mes galėsime užtikrinti gilesnį ir greitesnį mūsų ekonomikos struktūrinio pertvarkymo procesą, skiriant išteklius tiems sektoriams, kuriuose Europa turi palyginamąjį pranašumą. Todėl norint, kad nauja Lisabonos strategija būtų sėkminga, būtina palengvinti pasikeitimus labiau konkurencinguose sektoriuose ir kurti geresnes darbo vietas.

Dalijimasis atsakomybe ES ir nacionaliniu lygiu.

Esant tokiai padėčiai mūsų politinės darbotvarkės įgyvendinimas priklauso nuo Sąjungos ir nacionaliniu lygiu atliekamų veiksmų. Sėkmė priklauso dalijimosi atsakomybe ir užduotimis. Todėl partnerystė yra būtina.

2. KURTI EUROPOS PARTNERYSTĘ DĖL AUGIMO IR DARBO VIETŲ

Augimas ir darbo vietos – tai pirmas mūsų partnerystės dėl atsinaujinusios Europos pavyzdys.

Komisija neseniai pasiūlė įkurti Europos atsinaujinimo partnerystę². Ji sudaro strateginės programos 2005–2009 m. dalį, ir skirta valstybių narių, Europos Sąjungos ir socialinių partnerių bendradarbiavimui palengvinti siekiant to paties tikslo. Kaip jau minėta, šios naujos partnerystės priešakyje bus augimas ir darbo vietos. Jau įdėtos pastangos rodo pasiryžimą dirbti siekiant šio atnaujinto tikslo.

Norėdami, kad mums pavyktų, turime vykdyti Lisabonos strategiją...

Todėl Komisija kviečia šio Pavasario Europos Vadovų Tarybą iš naujo pradėti Lisabonos strategiją įkuriant Europos partnerystę dėl augimo ir darbo vietų. Šios partnerystės vienas ir vienintelis tikslas bus palengvinti ir paspartinti augimo ir užimtumo skatinimui būtinų reformų vykdymą.

Ji turi įnešti nemažos papildomos vertės, jei norime gauti apčiuopiamų ir skubių rezultatų.

mobilizuoti paramą...

- **Pasiekti, kad skirtingi veikėjai dirbtų kartu.** Pagrindiniai partnerystės aspektai yra mobilizacija ir bendros pastangos. Visi iššūkiai yra bendri ir daro įtaką mūsų vystymosi modeliui. Turime atremti juos drauge – juk kiekvieno pastangos yra svarbios siekiant bendros sėkmės. Šių iššūkių apimtis yra milžiniška, o mūsų ekonomika tokia susijusi su įvairiomis sritimis, kad nė viena valstybė narė nepajėgtų viena susidoroti su užduotimi.

...skatinti atsakomybę...

- **Užtikrinti, kad visi veikėjai pradėjo siekti** šių tikslų ir vykdyti reformas. Lisabonos strategijai nepavyko įpareigoti pagrindinių veikėjų, ypač nacionaliniu lygiu, laikų atlikti savo užduotis. Mobilizuoti pavyks tik tuomet, jei visi veikėjai jausis atsakingi už pasiūlytą politiką ir tikrai dalyvaus sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procese. Todėl reikėtų iš naujo pakviesti valstybes

² KOM(2005)12, Strateginiai tikslai 2005–2009. Europa 2010: „Europos atsinaujinimo partnerystė: solidarumas, klestėjimas ir saugumas“.

nares išsamiai pasikonsultavus parengti bendrą nacionalinę programą ir bendrą nacionalinę ataskaitą dėl Lisabonos strategijos (žr. 4 punktą).

...ir stiprinti prioritetus.

- **Iš naujo sutelkti** pastangas nustatant prioritetus ir akivaizdžius tikslus, paremtus konkrečiomis priemonėmis, skatinančiomis augimą ir darbo vietų kūrimą. Tai yra pagrindas Lisabonos sėkmei. Reikia aiškiai nurodyti prioritetus ir konkrečius veiksmus, kad žmonės galėtų prisiimti už juos atsakomybę.

Siekiant gauti rezultatų iš šios partnerystės reikia, kad nacionaliniu lygiu partneriai dėtų visas pastangas.

3. VEIKSMAI AUGIMUI IR DARBO VIETŲ KŪRIMUI SKATINTI

3.1 Lisabonos veiksmų programa Sąjungai ir valstybėms narėms

Trys pagrindinės sritys...

Siūlomos partnerystės augimui ir darbo vietoms centre yra **Lisabonos veiksmų programa**. Joje dėstomi prioritetai, padėsiantys Sąjungai ir valstybėms narėms padidinti našumą ir sukurti daugiau bei geresnių darbo vietų. Ji apima veiksmus trijose pagrindinėse srityse:

- **Europa – patrauklesnė vieta darbui ir investicijoms,**
- **Mokslas ir naujovės augimo labui,**
- **Daugiau ir geresnių darbo vietų sukūrimas**

...supaprastins mūsų užduotį...

Tokiu būdu Lisabonos strategija bus nukreipiama tikslingiau. Tai leis aiškiau suvokti prioritetus, ir bus atsakas į kritiką, kad Lisabonos strategijoje buvo numatyta per daug prioritetų, ir ji buvo per daug sudėtinga, kad žmonės galėtų iš tiesų ją suprasti.

...nustatyti, kas ką daro, kada ir kaip įvertinsime pažangą...

Lisabonos veiksmų programoje, kuri remiasi vidaus rinkos programos patirtimi, nurodomos atsakomybės sritys, nustatomi terminai ir matuojama pažanga. Čia visų pirma aiškiai skiriami veiksmai valstybių narių ir Europos Sąjungos lygiu. Patys svarbiausi veiksmai pateikiami šiame skyriuje.

Visos ES institucijos turi savo užduotis.

ES lygiu Komisija vaidins pagrindinį vaidmenį inicijuojant politinę veiklą ir užtikrinant įgyvendinimą. Tai atlikdama ji glaudžiai bendradarbiaus su Parlamentu ir Taryba bei remsis tokių ES institucijų kaip Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, regionų komiteto arba – finansų srityje – Europos investicijų banko ekspertų profesine patirtimi.

Valstybės narės privalo priimti tvirtus įsipareigojimus.

Nacionaliniu lygiu Komisija parems pateikdama lyginamąsias analizes, teikdama finansinę paramą, skatindama socialinį dialogą arba nustatydama geriausias praktikas. Tačiau pirmasis Lisabonos įgyvendinimo etapas realybėje buvo nesėkmingas. Todėl Komisija nustato, kuriose srityse valstybės narės, atsižvelgiant į jų specifinę padėtį, turi priimti tvirtus įsipareigojimus savo nacionalinėse programose. Tai apimtų konkrečias

priemonės, įskaitant tvarkaraštį ir pažangos rodiklius. Komisija ir toliau stebės ir įvertins padarytą pažangą, naudodama naujus, toliau aprašytus, ataskaitos ir koordinavimo metodus.

3.2. Europa – patrauklesnė vieta darbui ir investicijoms

Skatinant augimą ir kuriant darbo vietas reikia didinti Europos patrauklumą darbui ir investicijoms. Europos Sąjunga ir valstybės narės savo veiksmus privalo sutelkti ties pagrindiniais svertiniais aspektais.

Mums reikia geresnių sąlygų mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Ši veikla yra **ypatingai svarbi Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ)**, kurios sudaro 99 % visų įmonių ir du trečdalius užimtumo. Tarpant verslininku arba pradėdant verslą susiduriama su daugybe kliūčių, todėl Europai stinga galimybių. Skatinti verslumo iniciatyvą – reiškia skatinti verslumo požiūrį. Reikėtų peržiūrėti su verslumu susijusios rizikos ir atlygio balansą. Nesėkmės žymė komplikuoja pirmus žingsnius ir daugelį iš pradžių net atgraso nuo verslo steigimo. Galiausiai, nepaisant per pirmuosius penkerius Lisabonos strategijos įgyvendinimo metus padarytos pažangos, Europoje vis dar nepakanka turimo rizikos kapitalo tam, kad būtų galima pradėti novatorišką jauną verslą, o dabartinės mokesčių taisyklės trukdo išlaikyti pelną savo įmonės kapitalui didinti.

3.2.1. Bendros rinkos plėtimas ir gilinimas

Privalome plėsti ir gilinti vidaus rinką...

Pagrindine užduotimi išlieka **bendros rinkos kūrimo užbaigimas**, ypač paslaugų, reglamentuojamų profesijų, energetikos, transporto, viešųjų pirkimų ir finansinių paslaugų srityje. Taip pat reikia visiems piliečiams teikti aukštos kokybės bendrąsias paslaugas priimtinomis kainomis. Klestintis ir atviras paslaugų sektorius įgauna vis didesnės svarbos Europos ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui. 1997–2002 m. laikotarpiu ES daugiausia naujų darbo vietų buvo sukurta paslaugų sektoriuje. Paslaugos dabar sudaro 70 % ES pridėtinės vertės. Nuostatų šių paslaugų srityje „išlaisvinimas“ paskatins augimą ir padidins užimtumą. Palengvinus paslaugų sektoriaus veiklą būtų galima papildomai sukurti 600 000 grynų darbo vietų.

Tai sritys, kuriose gali įvykti realus augimas bei atsirasti naujų darbo vietų, ir kurios yra betarpiškai svarbios vartotojams. Daugelyje šių sričių remiantis Lisabonos strategija jau buvo parengta nemažai teisės aktų, tačiau valstybės narės nuvilia savo įmones ir piliečius, vilkindamos jų įgyvendinimą ir vykdymą.

...spartinti investicijas ir naujoves...

Pašalinus likusias kliūtis būtų sukurtos naujos galimybės naujiems rinkos dalyviams, o dėl to atsiradusi konkurencija paspartintų investicijas ir naujoves. Visa tai įgauna dar didesnės svarbos esant ES vidaus prekybos produktais sąstingiai ir uždelstai kainų konvergencijai.

padaryti taip, kad pagrindinės paslaugos taptų bendruoju

Viešosioms paslaugoms tenka pagrindinis vaidmuo veiksmingoje ir dinamiškoje bendroje rinkoje. Komisija 2004 m. gegužės mėn. paskelbė Baltąją knygą, kurioje dėstomi ES politikos kryptis bendrųjų paslaugų srityje grindžiantys principai ir nagrinėjami pagrindiniai klausimai, kaip antai sąsaja

ekonominiu
interesu,

o nacionalinės
administracijos
vaidina
pagrindinį
vaidmenį.

su vidaus rinka, konkurencija, valstybės pagalbos taisyklėmis ir tiekėjų pasirinkimu bei vartotojų teisėmis. Komisija šį klausimą dar nagrinės vėliau, 2005 m..

Galiausiai, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų pačių reguliavimo sistemos geriau atitiktų ES rinkos reikmes. Itin svarbu užtikrinti ir, jeigu reikia, pagerinti nacionalinių administracijų vaidmenį sudarant tinkamas rinkos sąlygas (pvz., daugiau naudotis elektroninėmis paslaugomis (e. vyriausybė), kovoti su korupcija ir sukčiavimu). Be to, nemažai gali būti padaryta mokesčių srityje siekiant, kad rinka geriau veiktų, ir sumažinant esamas kliūtis bei administracinę naštą verslininkams.

BENDROS RINKOS TEISĖS AKTAI

Finansinių paslaugų veiksmų planas buvo viena pirmo Lisabonos etapo sėkmės istorijų – teisės aktų leidybos priemonės buvo įgyvendintos laiku, Europos institucijos gerai dirbo kartu, ir buvo rasti nauji sprendimai, skirti užpildyti ambicingą naują struktūrą. Dabar yra itin svarbu užtikrinti, kad taisyklės būtų nuosekliai taikomos visoje Sąjungoje. Tuo pačiu metu kitais metais reikėtų skirti dėmesį tam, kas „užsiliko“ nuo finansinių paslaugų veiksmų plano. Veiksmų bus imtasi tik tuomet, jei išsamios konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis ir poveikio įvertinimas parodys, kad galima tikėtis gerokai didesnės papildomos vertės.

Siekiant susitarimo dėl **Paslaugų direktyvos** bei norint užtikrinti sklandų šio svarbaus pasiūlymo svarstymą, Komisija konstruktyviai bendradarbiaus su Europos Parlamentu, Taryba ir kitomis interesų grupėmis, rengiantis priėmimui per pirmąjį svarstymą Parlamente. Visų pirma dėmesį skirsime problemoms tokiose srityse kaip su kilmės šalies nuostatomis susiję veiksmai ir galimas poveikis tam tikriems sektoriams.

Komisija pabrėžia būtinybę dėl **REACH direktyvos** priimti sprendimą, kuris atitiktų Lisabonos tikslus Europos pramonės konkurencingumo ir naujovių skatinimo atžvilgiu, ir kuris Europos piliečių labai pagerintų rinkos padėtį sveikatos ir aplinkos apsaugos srityse. Komisija pabrėžia savo pasiryžimą visapusiškai bendradarbiauti su Parlamentu ir Taryba ieškant praktinių sprendimų pagrindinėms problemoms, iškilusioms REACH nagrinėjimo metu tam, kad būtų pagerintas direktyvos tinkamumas.

Siekiant įveikti kliūtis, atsiradusias dėl 25 taisyklių rinkinių, kuriuose reglamentuojama, kaip apmokestinamos bendrovės, vykdančios savo veiklą keliose valstybėse narėse, Komisija toliau siekia susitarimo dėl **bendros konsoliduotos mokesčių bazės** ir jo įgyvendinimo. Tokiu būdu bus galima ženkliai sumažinti papildomas išlaidas vykdant verslą įvairiose šalyse, paliekant valstybėms narėms teisę nustatyti bendrą mokesčių normą.

Bendrijos patentas tapo Sąjungos išipareigojimo skatinti žiniomis paremtą ekonomiką simboliu. Tai yra svarbus pasiūlymas, todėl reikia sparčiai daryti pažangą ieškant veiksmingo, naujoves skatinančio sprendimo.

3.2.2. Užtikrinti atviras ir konkurencingas rinkas Europos viduje ir už jos ribų

Konkurencija – tai ypatingai svarbu.

Konkurencija yra ypatingai svarbi visai partnerystei dėl augimo ir darbo vietų. **ES konkurencijos politika vaidino pagrindinį vaidmenį formuojant Europos konkurencingas rinkas**, kurios prisidėjo didinant našumą. Tai bus tęsiama išsiplėtusioje Europoje, visų pirma aktyviai užtikrinant vykdymą ir reformuojant valstybės pagalbą naujovių, mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bei rizikos kapitalo atžvilgiu. Todėl Komisija toliau laikysis savo konkurencijos politikos, kuri taip pat bus pagalba nustatant su reguliavimu susijusias ir kitokias kliūtis konkurencijai. **Pagrindiniuose sektoriuose**, kaip antai finansinės paslaugos ir energetika, bus atliekami **tyrimai** siekiant nustatyti priežastis, dėl kurių rinkos šiuose sektoriuose funkcionuoja netinkamai.

Valstybės narės turi sumažinti ir perskirstyti valstybės pagalbą.

Valstybės narės turi sumažinti ir perskirstyti valstybės pagalbą, kad didelį augimo potencialą turinčiuose sektoriuose būtų įveiktas rinkos susilpnėjimas ir skatinamos naujovės. Šiomis iniciatyvomis turi būti konkrečiai atsižvelgta į mažųjų ir vidutinių įmonių reikmes ir sunkumus. Šiais metais Komisija pradės didelę nuodugnią valstybės pagalbos taisyklių reformą (žr. 3.3.1 dalį).

ES verslui taip pat reikia atvirų bendrų rinkų.

Europos bendrovės vis dažniau susiduria su tarptautiniais sunkumais, ir ES prekybos politika turi užtikrinti joms galimybę patekti į trečiąsias rinkas bei sąžiningai ir pagal aiškias taisykles konkuruoti. Apibendrinant galima pasakyti, kad Europos ir pasaulio rinkų atvėrimas yra lemiamas aspektas didinant augimo rodiklius.

AUGIMAS IR DARBO VIETOS: PASAULINĖ DIMENSIJA

Todėl pagrindiniu tikslu išlieka ambicingo susitarimo DOHOS raunde sudarymas. Jį reikėtų papildyti dvišaliais ir regioniniais laisvosios prekybos susitarimais, įskaitant susitarimus su *Mercosur* (Pietų Amerikos bendroji rinka) ir su Persijos įlankos bendradarbiavimo taryba.

Reikėtų naujos krypties reguliavimo ir administravimo konvergencijai tarptautiniu lygiu, ypač transatlantiniuose prekybos santykiuose. Užtikrinus kiek įmanoma vienodesnius standartus tarptautiniu lygiu, – ar tai būtų santykiai su mūsų didžiausiais prekybos partneriais kaip JAV, ar su sparčiai augančiomis rinkomis Azijoje kaip, pvz., Kinija, Indija, ir su kitomis šalimis ES kaimynystėje, – atsirastų galimybės ženkliai išlaidų sumažinimui ir našumo augimui. Komisija aktyviai vykdys šią darbotvarkę.

3.2.3. Gerinti Europos ir nacionalinį reglamentavimą

Tinkama reguliavimo sistema padeda verslui ir didina vartotojų

Sumažinus nereikalingas išlaidas, pašalinus kliūtis prisitaikymui ir naujovėms, taikant didesnę konkurenciją ir užimtumą skatinančius teisės aktus bus lengviau sukurti palankesnes sąlygas ekonomikos augimui ir geresniam našumui. Tai apima tokias priemones kaip supaprastinimas,

pasitikėjimą.

tinkami teisės aktai ir pastangos sumažinti administravimo išlaidų našta. Tinkama reguliavimo sistema sutvirtins vartotojų pasitikėjimą ir leis jiems prisidėti prie augimo. Reguliavimo kliūtys neproporcingai veikia MVĮ, paprastai turinčias ribotus išteklius tokiose taisyklėse dažnai reikalaujamam administravimui.

Privalome pašalinti nereikalingas kliūtis

Taikant naują požiūrį į reglamentavimą turėtų būti pašalintos kliūtys ir sumažinta biurokratija, nereikalinga siekiant esminių politinių tikslų. Geresnis reglamentavimas turėtų būti sprendimų priėmimo visais Sąjungos lygmenimis pagrindas.

GERESNIS REGLAMENTAVIMAS

Geresnis reglamentavimas daro ženklų teigiamą poveikį pagrindinėms ekonomikos augimo, užimtumo ir našumo sąlygoms tobulinant teisės aktų kokybę, sukuriant tinkamas paskatas verslui, mažinant nereikalingas išlaidas ir šalinant kliūtis prisitaikymui ir naujovėms.

Valstybės narės turėtų taikyti savo geresnio reglamentavimo iniciatyvas, ypač tuose sektoriuose, kuriuose Europos našumas dar gerokai atsilieka, kaip, pvz., paslaugų sektorius.

Komisija ryžtingai sieks šio tikslo ir iki Pavasario Europos Vadovų Tarybos pradės naują didelę iniciatyvą, kuri apims:

- Geresnį naujų teisės aktų arba politinių pasiūlymų dėl konkurencingumo poveikio įvertinimą, taip pat naudojantis Komisijos poveikio įvertinimo priemone.
- Rėmimąsi išorės ekspertų profesine patirtimi dėl atliekamų poveikio įvertinimų kokybės ir metodų.
- Per didelę reglamentavimo našta, apsunkintas patekimas į rinką ir nepakankamas konkurencijos spaudimas gali sustabdyti naujoves didelį augimo potencialą turinčiuose sektoriuose. Todėl Komisija pradės kelias sektorių peržiūras siekiant nustatyti augimui ir naujovėms pagrindiniuose sektoriuose trukdančias kliūtis. Ypatingas dėmesys bus skiriamas mažųjų ir vidutinių įmonių sunkumams.

3.2.4 Plėsti ir tobulinti Europos infrastruktūrą

Moderni infrastruktūra palengvina prekybą ir mobilumą.

Siekiant palengvinti prekybą ir mobilumą bendroje rinkoje reikia sukurti **modernią infrastruktūrą**. Deja, pažanga buvo šioje srityje buvo daroma itin lėtai, todėl dabar reikia skirti dėmesį šiam klausimui. **Moderni infrastruktūra priimant daugelį įmonės sprendimų yra labai svarbus konkurencingumo veiksnys**, darantis įtaką įvairių vietovių ekonominiam ir socialiniam patrauklumui. Ji užtikrina asmenų, prekių ir paslaugų mobilumą visoje Sąjungoje. Be to, investicijos infrastruktūrų srityje, ypač naujose valstybėse narėse, paskatins augimą ir sudarys daugiau galimybių

ekonominei, socialinei ir aplinkos apsaugos konvergencijai. Su ilgalaikiais infrastruktūros poveikiais susijusiais sprendimais turėtų būti ženkliai prisidėta prie darnumo. Panašiu būdu šį tikslą bus lengviau pasiekti, jeigu bus nustatoma teisinga ir veiksminga infrastruktūrų kainų nustatymo sistema.

Turi būti pilnai įgyvendintas energijos ir kitokios tinklų pramonės atvėrimas.

Galiausiai, turime užtikrinti, kad tokių sektorių kaip energetika ir kitokios tinklų pramonės sritys atvėrimas konkurencijai, dėl ko jau susitarta, bus pilnai įgyvendintas. Šios priemonės – tai esminis svertinis aspektas užtikrinant tai, kad infrastruktūra būtų puikiai naudojama fiziškai, pramonei ir vartotojams, kur jie bebūtų, gaunant naudos iš žemesnių kainų, didesnio pasirinkimo ir užtikrintų bendrųjų aukštos kokybės paslaugų visiems piliečiams.

EUROPOS INFRASTRUKTŪROS

Modernios transporto ir energijos infrastruktūros visoje Europos Sąjungos teritorijoje yra būtina sąlyga tam, kad naujos energijos įgavusi Lisabonos strategija duotų naudos. Valstybės narės turi vykdyti savo išipareigojimus pradėti darbą su **45 artimiausiu metu įgyvendintiniais tarpvalstybiniais projektais** transporto ir energetikos srityse. Europos koordinavimas „projektas po projekto“ pagrindu turi būti suderintas su aiškiais susijusių valstybių narių išipareigojimais pradėti planavimo ir finansavimo procesą. Valstybės narės turėtų pateikti ataskaitą apie savo nacionalinių veiksmų programų pažangą.

3.3 Mokslas ir naujovės augimo labui

Mokslas skatina našumo augimą.

Pažangioje ekonomikoje kaip, pvz., ES ekonomikoje, mokslas, moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra, naujovės ir švietimas yra pagrindinis aspektas, skatinantis našumo augimą. Mokslas yra esminis aspektas, kurio dėka Europa gali užtikrinti konkurencingumą visame pasaulyje, kur kiti konkuruoja pigia darbo jėga arba priminiaus ištekliais.

3.3.1. Didinti ir tobulinti investicijas į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritį

Turime užpildyti ES investicijų į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros spragą

Tačiau ES į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritį vis dar investuoja trečdaliu mažiau nei JAV. 80 % šio skirtumo atsirado dėl per mažų privataus sektoriaus investicijų į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritį, visų pirma į informacijos ir ryšių technologijas. Šiuo metu ES išleidžia tik 2 % BVP – tik šiek tiek daugiau nei Lisabonos strategijos pradžioje. Turime kuo greičiau pasiekti ES tikslą – 3 % BVP skirti **mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros išlaidoms**. Tam reikia padidinti ir efektyviau naudoti viešąsias išlaidas, sudaryti palankesnes bendras sąlygas ir siūlyti bendrovėms svarius akstinus įsijungti į veiklą naujovių bei mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje bei didinti kvalifikuotų ir motyvuotų mokslininkų skaičių.

PASIEKTI TIKSLĄ – 3 % SKIRTI MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR TECHNOLOGIJŲ PLĖTROS SRIČIAI

Nuo valstybių narių didžiausia dalimi priklauso, ar bus padaryta pažanga siekiant Lisabonos strategijos tikslo dėl ES mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros išlaidų (3 % BVP iki 2010 m.). Savo nacionalinėse Lisabonos programose valstybės narės turėtų paaiškinti priemones, kurių jos imasi šiam tikslui pasiekti. Svarbiausia užduotis yra labiau mobilizuoti verslo investicijas, ir valstybės narės turėtų šiam tikslui pasinaudoti visomis naujos valstybės pagalbos sistemos joms siūlomomis galimybėmis.

Viena iš pagrindinių grupių taip pat turėtų būti koordinuotas Europos metodas **pagerinti apmokestinimo tvarką mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros srityje**. Šis veiksnys tampa vis svarbesniu skatinant įmones daugiau investuoti į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritį kitose šalyse. Visų pirma tai turės reikšmės mažų ir vidutinių aukštųjų technologijų įmonių augimui visoje Sąjungoje.

ES lygiu **7-osios pamatinės mokslinių tyrimų programos** tikslas bus sparčiai didinti mūsų pramonės konkurencingumą pagrindinėse technologijų srityse kaupiant ir stiprinant pastangas visoje ES bei darant įtaką privataus sektoriaus investicijoms. Naujojoje pamatinėje programoje didelis dėmesys taip pat bus skiriamas mokslinių tyrimų bazės tobulinimui būsimosios **Europos mokslinių tyrimų tarybos**, kurią sudarys nepriklausomi pasaulinio garso mokslininkai, atrenkantys mokslinių tyrimų projektus ir programas pagal mokslinį tobulumą, pastangomis.

VALSTYBĖS PAGALBOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS IR TECHNOLOGIJŲ PLĖTRAI BEI NAUJOVĖMS SISTEMOS PERŽIŪRA

Bendros valstybės pagalbos taisyklių reformos kontekste bus **peržiūrima esama valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai sistema** siekiant supaprastinti finansavimą ir rizikos kapitalo gavimą bei viešojo mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bei naujovių finansavimą. Komisija iki 2005 m. vasaros pateiks pranešimą dėl būsimos valstybės pagalbos politikos. Turime supaprastinti finansinės paramos skyrimą moksliniams tyrimams ir naujovėms – ypač jaunoms ir novatoriškoms bendrovėms. Šiandien didžiausia kliūtis naujovėms yra ribotos finansavimo galimybės. Valstybės parama turėtų būti skiriama ten, kur bendra visuomeninė nauda yra didžiausia, tačiau turi būti

užtikrinta, kad nebus iškreiptos konkurencijos sąlygos.

3.3.2. *Palengvinti naujoves, išlaikyti informacijos ir ryšių technologijas (ICT) bei tvariai naudoti išteklius*

Universitetai vaidina pagrindinį vaidmenį kuriant ir platinant mokslą.

Reikia didinti universitetų įnašą kuriant ir platinant mokslą visoje Sąjungoje. Komisija pateiks pasiūlymą, kaip padidinti universitetų potencialą ir kokybę tyrimų ir mokslo srityje, kad jie taptų patrauklesni ir glaudžiau bendradarbiautų su pramone. Komisija taip pat pasiūlys gaires, kaip gerinti jų bendradarbiavimą su pramone mokslinių tyrimų ir technologijų perdavimo srityje. Ji kels klausimą, kaip Europos universitetai galėtų konkuruoti tarptautinėje arenoje. Daugelyje aspektų esamos pažiūros į finansavimą, valdymą ir kokybę neatitinka pasaulinės akademikų, studentų ir paties mokslo rinkos reikalavimų.

ES investicijoms turėtų tekti deramas vaidmuo.

Siekiant geresnės mokslinių tyrimų, struktūrinio ir sanglaudos finansavimo sąveikos turėtume daugiau investuoti į moksliniams tyrimams ir naujovėms skirtą įrangą, kuri leis daugiau regionų dalyvauti mokslinių tyrimų veikloje ES lygiu.

NAUJOVIŲ POLIAI

Regionų ir vietos lygiu turime daugiau dėmesio skirti naujovių polių, kurie **jungia mažąsias ir vidutines aukštųjų technologijų įmones, universitetus ir reikiamą verslą bei finansinę paramą**, steigimui. Valstybės narės turėtų išnaudoti visas ES regioninių ir socialinių fondų siūlomas galimybes, kad paremtų novatoriškas regionų strategijas. Būtina išnaudoti visus naujus „meistriškumo centrus“, skatinamus mūsų mokslinių tyrimų programoje, kad galėtume daugiau idėjų iš laboratorijų perkelti į praktiką. Bus lengviau tai padaryti sustiprinus ryšius tarp regioninių fondų, pamatinės mokslinių tyrimų programos ir naujosios konkurencingumo bei naujovių programos.

Nacionalinėse Lisabonos veiksmų programose turėtų būti pateiktas planas naujų polių kūrimui ir esamų polių vystymui.

Europą nuo senų laikų įkvepia žinių troškimas. Tai padėjo mums apibrėžti savo identitetą bei vertybes ir toliau yra mūsų būsimo konkurencingumo varomoji jėga. Siekiant dar labiau sutvirtinti savo išipareigojimą mokslui, kuris yra augimo pagrindas, Komisija siūlo įkurti „**Europos technologijos institutą**“, skirtą pritraukti pačius geriausius žmones, idėjas ir bendroves iš viso pasaulio. Komisija kartu su valstybėmis narėmis ir viešosiomis bei privačiomis interesų grupėmis aktyviai svarstys, kaip geriausiai įgyvendinti šią idėją.

Investuoti į naujas technologijas...

Naujovėms ženklų poveikį daro konkurencijos ir mokesčių politika bei technologijų įsisavinimo tempas, ypač kuomet technologijos taip greitai keičiasi.

yra būtina, norint pagerinti našumą...

Bendrai kalbant, naujovės labai priklauso nuo **investicijų skatinimo** privačiame ir viešajame sektoriuje bei nuo jų **naudojimosi naujomis, ypač informacijos ir ryšių technologijomis (ICT)**. Informacijos ir ryšių

technologijos yra žiniomis paremtos ekonomikos pagrindas. Modernios ekonomikos šalyse juntamas jų našumo išaugimas beveik per pusę. Tačiau Europoje į informacijos ir ryšių technologija buvo investuojama mažiau ir pradėta investuoti vėliau nei Jungtinėse Valstijose, ypač tokiose paslaugų srityse kaip transportas, mažmeninė prekyba ir finansinės paslaugos.

i2010:Europos informacinė visuomenė gali skatinti naudojimąsi informacinėmis ir ryšių technologijomis.

Nors svarbiausia atsakomybė vis dar tenka verslui ir viešosioms administracijoms rengiant savo investicijų programas, tačiau Europa taip pat padeda. Nauja iniciatyva – **i2010: Europos informacinė visuomenė** paskatins informacijos ir ryšių technologijų įsisavinimą siekiant pratęsti Lisabonos strategijos skatinamos darbotvarkės „Elektroninė Europa“ įgyvendinimą. Šia iniciatyva bus kuriamos aiškios, stabilios ir konkurencingos sąlygos elektroninėms ryšių priemonėms ir skaitmeninėms paslaugoms, skatinami moksliniai tyrimai ir naujovės informacijos ir ryšių technologijų srityje bei informacinė visuomenė, skatinanti įtrauktį ir gyvenimo kokybę.

Taip pat turime įveikti su ištekliais ir aplinkos apsauga susijusius sunkumus...

Ilgalaikė Sąjungos sėkmė priklausys nuo to, ar bus įveikti su **ištekliais ir aplinkos apsauga susiję sunkumai**, kurie galėtų tapti būsimo augimo stabdžiu, jei jiems nebus skiriamas dėmesys. Tai yra darnaus vystymosi pagrindas. Priešingai nei Europoje daugelyje pasaulio šalių ekonomika auga kartu didėjant jų gyventojų skaičiui. Europa turi priimti šį iššūkį ir vėl pirmauti formuojant tvaresnius gamybos ir vartojimo modelius.

...ekologinės naujovės bus pagrindinės.

Be to, našumo augimą skatinančios naujovės, kuomet gaunama nauda yra didesnė už įdėtą pastangą, taip pat gali ženkliai prisidėti užtikrinant, kad ekonomikos augimas būtų vis daugiau suderinamas su gamtos apsauga. Todėl reikia stipriai skatinti ekologines naujoves, ypač transporto ir energetikos srityse.

EKOLOGINĖS NAUJOVĖS

Komisija sparčiau skatins aplinkos apsaugos technologijas. Ji taip pat ims reikiamą priemonių skatinant požiūrius ir technologijas, kurias vystant ES galėtų įvykti ilgalaikiam tvarumui būtinų struktūrinių pokyčių, pavyzdžiui, tokiose srityse kaip tvarus išteklių naudojimas, klimato kaita ir energijos efektyvumas. Tai reikalinga naudoti ES bei tam, kad atitiktų besiplečiančių pasaulio rinkų reikalavimus. Aplinkos apsaugos technologijose ir energijos efektyvumo procesuose slypi nemenkas ekonominis, aplinkos apsaugos ir užimtumo sąveikos potencialas.

Jos naudojimas bus remiamas smarkiau platinant mokslinius tyrimus ir technologijas, įskaitant Europos investicijų banko privataus kapitalo mobilizavimą siekiant skatinti neangliujų technologijų vystymą ir platinimą.

3.3.3. Stiprinti Europos pramonės pagrindus

Tvirtas pramonės pagrindas gali padėti mums išlikti pačioje mokslo ir technologijų viršūnėje.

Pirmavimas mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros ir naujovių srityje tarptautinėje arenoje gali suteikti pranašumo, kuris gali būti ilgalaikis, juo labiau, kad tokie technologiniai laimėjimai, kaip mūsų patirtis su GSM, leidžia Europai nustatyti tarptautinius standartus. Siekiant sustiprinti ir išlaikyti pirmavimą ekonomikos ir technologijų srityje Europai reikia turėti **tvirtą pramonės pajėgumą, ypač visiškai išnaudojant savo technologijų potencialą**. Mums reikalingas integruotas ir priešlaikis požiūris, grindžiamas į rinką orientuotu pramonės sektorių vystymusi. Ne visada buvo pilnai išnaudojama sąveika ES lygiu bendrai kovojant su sunkumais mokslinių tyrimų, reguliavimo ir finansavimo srityse, kur atskiros valstybės narės dėl masto ar apimties vienos negali susidoroti su rinkos nesėkmėmis.

„Galileo“ ir oreivystė yra viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės pavyzdys.

„Galileo“ projektas ir oreivystė – tai puikūs sėkmingo Europos meistriškumo telkimo pavyzdžiai, nešantys Europos ekonomikai didžiulę naudą. Reikėtų toliau vystyti viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę, ypač tokiais atvejais, kai nauda visuomenei būna didesnė nei privačiam sektoriui, pavyzdžiui, vandenilio energijos srityje. Lisabonos strategijos atnaujinimu turėtų būti sukurtos tinkamos sąlygos šiam potencialui naudoti ir būtiniems struktūriniais pokyčiams palengvinti, išorėje siekiant atverti rinkas.

EUROPOS INICIATYVOS TECHNOLOGIJOMS

Pramonės konkurencingumą galima paremti nustatant pagrindines Europos iniciatyvas technologijoms, mobilizuojančias finansavimą iš Sąjungos, valstybių narių ir pramonės. Kita pamatinė mokslinių tyrimų programa gali vykdyti šį procesą, jeigu jam bus skirtas atitinkamas prioritetas. Tikslas yra **įveikti rinkos nesėkmes ir patobulinti konkretaus produkto arba paslaugos vystymą** remiantis technologijomis, kurios yra ne tik labai svarbios Europos darnaus vystymosi modeliui, bet taip pat jomis bus prisidėta prie pramonės konkurencingumo. Dėl jų apimties yra pateisinamas papildomas ES finansavimas, kuris savo ruožtu mobilizuos papildomą nacionalinį ir privatų finansavimą. Technologijos būtų valdomos **bendradarbiaujant viešajam ir privačiam sektoriams**.

Svarbūs pavyzdžiai yra ekologiškos technologijos, kaip antai vandenilio technologijos arba saulės energija. Puikus šių projektų pavyzdys yra „Galileo“, sukursiantis svarbią rinką ir nemažai darbo vietų. Lisabonos strategijos sėkmei ypač svarbus yra didėjantis ES pajėgumas paversti technologiją konkrečiais produktais, rinkomis arba darbo vietomis.

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su pagrindinėmis interesų grupėmis (valstybėmis narėmis, mokslinių tyrimų bendruomene, pramone ir pilietine visuomene) nurodys kriterijus, temas bei projektus ir birželio mėnesį pateiks ataskaitą Europos Vadovų Tarybai. Šis procesas ir tolesni parengiamasis bei finansavimo etapai vyks kartu su pamatinės programos rengimo ir priėmimo procesu.

3.4 Sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų

Europai reikia daugiau ir geresnių darbo vietų...

Užtikrinti gerovę ir sumažinti socialinės atskirties riziką – reiškia daugiau nuveikti, kad žmonėms būtų sukuriama darbo vietų ir jie galėtų dirbti arba mokytis visą gyvenimą.

... tačiau demografinė padėtis toliau daro spaudimą užimtumo rekordams.

Sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų sparčių ekonominių pasikeitimų ir intensyvaus gyventojų senėjimo kontekste – tai ne tik politinis siekis, tai ekonominė ir socialinė būtinybė. Per kitus 50 metų Europoje įvyks beprecedentinis demografinis lūžis. Pagal dabartines demografines tendencijas bendras dirbančių gyventojų skaičius absoliučiai sumažės. Nekalbant apie tai, kokie socialiniai pokyčiai įvyks dėl šio lūžio, akivaizdu, kad mūsų pensijų ir socialinės apsaugos sistemoms bus daromas milžiniškas spaudimas ir, jei nesiimsime priemonių, augimo rodiklis nusmuks iki 1 % per metus. Be to, kai kurių valstybių narių gyventojų skaičius gali dramatiškai sumažėti. Komisija priims Žaliąją knygą, kad pradėtų su šiuo demografiniu iššūkiu susijusias diskusijas siekiant nustatyti, kokių viešosios politikos priemonių reikėtų imtis.

Galiausiai, Komisija pasiūlys **2005 m. peržiūrėti Europos užimtumo strategiją**, kaip Lisabonos strategijos dalį, grindžiamą Lisabonos veiksmų planu.

3.4.1. Įdarbinti kuo daugiau žmonių ir modernizuoti socialinės apsaugos sistemas

Turime įdarbinti daugiau žmonių...

Tuo metu, kai tinkamas žemo gimstamumo rodiklio Europoje klausimo svarstymas turėtų būti ilgalaikės politikos dalis, **skatinant augimą ir socialinės įtraukties ekonomiką svariausia priemonė vis dar yra užimtumo lygio kėlimas**. Reikia daugiau žmonių pritraukti į darbo rinką ir ten išlaikyti, aktyviai vykdant darbo rinkos politiką ir suteikiant atitinkamus akstinus. Norint nedarbančius arba neaktyvius žmones grąžinti į darbą ir suteikti jiems akstiną ilgiau likti darbo vietoje, reikia modernizuoti socialinės apsaugos sistemą. Vis dar neišsemtas milžiniškas moterų potencialas darbo rinkoje. Socialiniai partneriai turėtų įsipareigoti toliau kovoti su nelygiu vyrų ir moterų darbo apmokėjimu.

...ir formuoti tinkamą politiką jaunesniems ir vyresniems darbuotojams.

Taip pat reikia imtis priemonių dėl **jaunų žmonių**, tarp kurių Europoje vis dar yra didelis struktūrinis nedarbas ir dideli mokslo nebaigusių žmonių skaičiai, bei dėl vyresnių darbuotojų, kurie vis dar gausiai palieka darbo vietą tebedami 55-erių. Be to, daugeliui žmonių sudėtinga suderinti darbą su šeima. Svarbus įnašas į tai pirmiausia galėtų būti geresnių ir prieinamų vaikų priežiūros įstaigų kūrimas. Teisėta migracija taip pat turi vaidinti svarbų vaidmenį siekiant išvengti tam tikrų kvalifikacijų trūkumo ir paklausos bei pasiūlos neatitikimo svarbiuose rinkos sektoriuose.

EUROPOS INICIATYVA JAUNIMUI

2004 m. spalio 29 d. laiške Prancūzijos, Vokietijos, Ispanijos ir Švedijos vadovai pateikė Europos pakto jaunimui pasiūlymą, kuriame pagrindinis dėmesys skiriamas jaunimo nedarbo sumažinimui ir paprastesniam patekimui į darbo rinką. Pagrindinis iniciatyvos elementas yra rasti galimybes suderinti darbą su šeima.

Šiame pranešime pateiktose politikos srityse numatoma keletas svarbių priemonių, siekiant atskleisti jaunų žmonių potencialą. Tai bus svarbūs peržiūrėtos Europos užimtumo strategijos aspektai, kuriuos finansuos ES, visų pirma Europos socialinis fondas. Visos šios priemonės kartu sudaro tikrą Europos iniciatyvą jaunimui:

- Politikos srityje „Įdarbinti kuo daugiau žmonių ir modernizuoti socialinės apsaugos sistemą“ siūlomos priemonės, skirtos sumažinti jaunimo nedarbą, kaip antai geresnis profesinis mokymas ir amato mokymasis bei priemonės, skirtos užtikrinti, kad **jauniems darbo neturintiems žmonėms** būtų skiriamas ypatingas dėmesys vykdant aktyvią darbo rinkos politiką. Šioje srityje taikant numatytas priemones, skirtas vaikų ir vyresnių bei neįgalių žmonių priežiūros galimybėms gerinti, plėsti tėvystės atostogoms, bus lengviau derinamas darbas su šeima.
- Politikos srityje „Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą skatinant geresnį išsilavinimą ir kvalifikacijas“ numatyta keletas priemonių, skirtų jaunesniajai kartai, kurių tikslas yra aprūpinti šią grupę žmogiškomis galimybėmis ir kvalifikacijomis, kurių reikia dinamiškoje žiniomis paremtoje ekonomikoje. Tokios priemonės yra, pavyzdžiui, investicijų į švietimą efektyvumo didinimas ir gerinimas, mokslo nebaigusiuoju ir blogais rezultatais jį baigusiuoju skaičiaus sumažinimas, dalyvavimo matematikos, mokslo, technologijų ir inžinerijos tyrimuose didinimas.
- Skyriuje „Didinti ir tobulinti investicijas į mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sritį“ numatytos priemonės, susietos su galimybėmis didinti žmogiškojo kapitalo apimtį ekonomikoje ir atveriančios jauniems žmonėms naujas karjeros perspektyvas.

Taip pat svarbu modernizuoti socialinės apsaugos sistemą.

Valstybės narės turėtų **modernizuoti socialinės apsaugos sistemą** (svarbiausia – pensijų ir sveikatos apsaugos sistemas) ir stiprinti savo užimtumo politiką. Valstybių narių užimtumo politikos tikslas turėtų būti įdarbinti kuo daugiau žmonių (ypač reformuojant mokesčių ir pelno sistemą siekiant panaikinti nedarbo ir darbo užmokesčio pinkles, geriau vykdant aktyvią darbo rinkos politiką ir aktyvaus senėjimo strategijas), pagerinti darbuotojų ir įmonių prisitaikymą, visų pirma, darbo užmokesčio pokyčius derinant su našumo augimu ir didesnėmis investicijomis į žmogiškąjį kapitalą. Siekiant šio tikslo esminis veiksnys

bus prailginti sveiko gyvenimo amžių.

Valstybės narės turi išskirti sau nacionalinius tikslus užimtumo srityje...

Komisija siūlo, kad **valstybės narės savo nacionalinėse Lisabonos programose nustatytų nacionalinių užimtumo rodiklių tikslus 2008 ir 2010 m.** ir suplanuotų, kokių priemonių ketina imtis jų siekdamos. Užimtumo srities gairės padės valstybėms narėms paskirstyti veiksmingiausias priemones, o Komisija, tuo remdamasi, savo strateginėje metų ataskaitoje įvertins pažangą.

Savanoriškos verslo iniciatyvos bendros socialinės atsakomybės (CSR) forma gali vaidinti svarbų vaidmenį skatinant darnų vystymąsi, kartu stiprinant Europos novatorišką potencialą ir konkurencingumą.

ir mums reikalinga socialinių partnerių parama.

Galiausiai, **socialinių partnerių** prašoma skatinti darbo neturinčių žmonių, įskaitant jaunimą, įtrauktį. Tai ne tik padės kovoti su skurdu, bet ir užtikrins tai, kad daugiau žmonių turės darbą.

3.4.2. Didinti darbuotojų ir įmonių galimybes prisitaikyti bei darbo rinkų lankstumą

Didesnis darbuotojų prisitaikymas paspartins augimą ir padės žmonėms rasti darbą.

Ekonomikai greitai kintant **sugebėjimas prisitaikyti yra gyvybiškai svarbus našumo augimui ir darbo vietų kūrimui sparčiai besivystančiuose sektoriuose.** Vis daugiau darbo vietų sukuriama MVĮ, kuriose pastebimas vis didesnis augimas. Esant didesniam lankstumui ir saugumui iš darbuotojų ir įmonių reikalaujama numatyti, greitai reaguoti ir perimti pokyčius. Didesnis prisitaikymas turėtų padėti užtikrinti, kad darbo užmokestis nekiltų greičiau už našumo augimą, ir atspindėtų padėtį darbo rinkoje. Atsižvelgiant į skirtumus tarp darbo rinkos institucijų ir į darbo rinkos funkcionavimą, tampa aišku, kad vienoda politika visiems bus neveiksminga ir netgi gali pakenkti našumui. Valstybės narės turės pačios sukurti savo labiausiai pritaikomų politinių priemonių mišinį.

Turime panaikinti kliūtis mobilumui.

Siekiant išspręsti konkrečias problemas Komisija pasiūlys panaikinti kliūtis darbuotojų mobilumui, atsirandančias dėl darbuotojų pensijų sistemų, ir koordinuos ekonominių migrantų politiką dėl darbo leidimų išdavimo. Labai svarbu yra priimti pasiūlytus teisės aktus dėl vėlesnio mobilumo atskirose profesijose, 2006 m. patvirtinti Europos kvalifikacijų sistemą ir skatinti lygias galimybes (pertaistas pasiūlymas).

3.4.3. Daugiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą skatinant geresnį išsilavinimą ir kvalifikacijas

Kitas aspektas yra investuoti į mokymą ir kvalifikavimą.

Siekiant struktūrinių pokyčių, geresnio dalyvavimo darbo rinkoje ir našumo augimo reikia **nuolatos investuoti į aukštos kvalifikacijos ir pajėgią prisitaikyti darbo jėgą.** Ekonomika, kurioje dirba kvalifikuoti darbuotojai, geriau pajėgia kurti naujas technologijas ir efektyviai jomis naudotis. Švietimo lygis Europoje yra nepakankamai aukštas, kokio

reikia, kad darbo rinkai būtų užtikrinti kvalifikuoti darbuotojai ir kad būtų sukuriama naujų žinių, vėliau paskleidžiamų visoje ekonomikoje. Visą gyvenimą trunkantis mokymasis ir žinios ekonominiame gyvenime taip pat atspindi tai, kad pažangus švietimas ir kvalifikacijos nemažai prisideda prie socialinės sanglaudos.

Visą gyvenimą trunkantis mokymasis yra prioritetas.

Už Europos švietimo ir mokymo sistemos modernizavimą ir reformą yra atsakingos valstybės narės. Tačiau yra keletas svarbių priemonių, kurių reikia imtis Europos lygiu siekiant supaprastinti šį procesą ir jį paskatinti. Pasiūlymą dėl **visą gyvenimą trunkančio mokymosi programos**, pakeisiančios dabartines švietimo ir mokymo programas 2007 m., teisės aktų leidėjas turės priimti iki 2005 m. pabaigos, kad šis pasiūlymas galėtų būti veiksmingai ir laiku įgyvendintas. Programai turėtų būti skirtas jos tikslus atitinkantis biudžetas. Valstybės narės turi įvykdyti savo įsipareigojimą **iki 2006 m. priimti visą gyvenimą trunkančio mokymosi strategijas**.

ES finansavimas vaidina svarbų vaidmenį, has a role to play.

Bendrija prisidės kuriant daugiau ir gerų darbo vietų mobilizuodama savo išlaidų politiką. **Struktūriniai fondai** jau naudojami ir yra nukreipti šių tikslų link, tačiau pažangą galima **įtvirtinti tik priėmus pasiūlymą dėl naujos sistemos po 2007 m.** Reikalingas tinkamas šios politikos, kuri padėtų sukaupti viešojo ir privataus sektoriaus regioninius ir nacionalinius išteklius bei skatintų dalijimąsi geriausiomis praktikomis, finansavimas.

LISABONOS STRATEGIJOS VYKDYMAS: ES SANGLAUDOS POLITIKOS REFORMA IR TRUKTŪRINIŲ FONDŲ VAIDMUO

Kitam regioninio vystymosi, Europos socialinio fondo ir sanglaudos programų etapui Komisija siūlo labiau strateginį požiūrį į pastangas užtikrinant, kad jų tikslas – augimas ir darbo vietos. Bendrijos lygiu Tarybos sprendimu bus parengtos strateginės gairės, numatančios struktūrą gairėms, dėl kurių valstybės narės turės tartis bendradarbiaudamos tarpusavyje ir atsižvelgdamos į skirtingas nacionalines bei regionines reikmes ir aplinkybes.

Būsimomis regioninėmis ir nacionalinėmis užimtumo programomis bus siekiama išteklius pirmiausia paskirstyti mažiausiai išsivysčiusiuose regionuose, kur jie bus sutelkti:

- kurti daugiau ir geresnių darbo vietų investuojant į mokymą ir kitokios veiklos kūrimą,
- skatinti žiniomis paremtos ekonomikos naujoves ir augimą skatinant mokslinių tyrimų galimybes ir naujovių tinklus, įskaitant naudojimąsi naujomis informacijos ir ryšių technologijomis bei
- didinti regionų patrauklumą kuriant infrastruktūrą.

Įgyvendinant kaimo plėtros politika taip pat bus daugiau dėmesio skiriama augimui ir darbo vietų kūrimui kaimo rajonuose. Siekiant įveikti geografinės vietovės trūkumus, reikia pilnai išnaudoti interneto ir plačiajuosčio ryšio galimybes.

Tai turėtų daryti valstybės narės, bendradarbiaudamos su regionais ir miestais.

3.5 Poveikis augimui ir darbo vietoms

Lisabonos strategija siekiama vidutinio ir ilgalaikio augimo.

Šiame pranešime išdėstytos priemonės toliau vystysis pagal valstybių narių nacionalines veiksmų programas. Nors dėl šios priežasties neįmanoma pateikti išsamaus visos Lisabonos veiksmų programos poveikio įvertinimo, tačiau plačiai pripažįstama, kad šioje veiksmų programoje numatytų priemonių pobūdis gali labai prisidėti didinant vidutinio ir ilgalaikio augimo potencialą³.

Europa – patrauklesnė vieta darbui ir investicijoms

Paslaugos bendrojoje rinkoje galėtų papildyti BVP 0,6 % ir padidinti užimtumą 0,3 %

Vidaus rinkos programa yra vienas geriausių Lisabonos tipo reformų, darančių ženklų poveikį augimui ir užimtumui, pavyzdžiui, užbaigus kurti bendrą rinką paslaugų srityje per vidutinį laikotarpį BVP turėtų išaugti 0,6 %, o užimtumo rodikliai – 0,3 %. Per vidutinį ir ilgą laikotarpį integruojant finansų rinkas ES bendrovių kapitalo sąnaudas būtų galima sumažinti beveik 0,5 procentiniais punktais, o tai galėtų padidinti BVP beveik 1,1 % ir ilgalaikį užimtumą – 0,5 %.

Žinios ir naujovės augimo labui

...investicijos į mokslą ir švietimą turėtų padidinti novatoriškus sugebėjimus...

Investicijos į mokslą turėtų leisti ES kurti naujoves ir gaminti naujas technologijas bei jomis naudotis. Išlaidas, skirtas mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros sričiai, padidinus nuo 1,9 % iki 3 % BVP (norint pasiekti Lisabonos tikslus iki 2010 m.), 2010 m. BVP padidėtų 1,7 %. Būtina taip pat investuoti į žmogiškąjį kapitalą, kadangi tik aukštos kvalifikacijos darbuotojai sugeba dirbti su pačiu našiausiu kapitalu ir įgyvendinti naujoms technologijoms tinkamus organizacinius pokyčius. Per metus pakėlus darbuotojų mokymo lygį metinis ES BVP augimo rodiklis galėtų išaugti nuo 0,3 iki 0,5 procentinių punktų.

Sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų

...o tinkamas požiūris į užimtumą galėtų padidinti užimtumo rodiklius 1,5 %.

Galiausiai, pastaraisiais metais buvo pastebėtas ženklus užimtumo augimas tose šalyse, kurios įgyvendino reformas, skirtas didinti užimtumo rodikliams, ir geriau planavo darbo rinkos politiką bei mokesčių ir pelno sistemas. Tyrimai rodo, kad tokios reformos gali padidinti užimtumo rodiklius 1,5 procentinio punkto ir, kartu modernizuojant darbo užmokestį, jos galėtų sumažinti nedarbą 1 %.

Bendrai imantis šių atskirų priemonių galima būtų padidinti bendrą poveikį.

Iš pirmiau minėtų duomenų matyti, kad atskiros Lisabonos veiksmų programoje numatytos priemonės turėtų teigiamų padarinių ekonomikai. Tačiau strategijos esmė yra bendrai įgyvendinamų reformų paketas. Turimi skaičiai rodo, kad būtų prasminga tikėtis, kad visa Lisabonos veiksmų programa, įgyvendinus visas jos sudėtines dalis, būtų padidintas ES augimo potencialas ir priartėtų prie 3 % tikslo. Jį taikant taip pat padidėtų užimtumas, iki 2010 m. sukuriant bent apie 6 milijonus

³ Žr. „Su Lisabona nesusijusios išlaidos. Darbinis dokumentas“, Komisijos tarnybų darbinio dokumento projektas.

darbo vietų.

4. PARTNERYSTĖS ĮNAŠAS SKATINANT AUGIMĄ IR KURIANT DARBO VIETAS

Lisabonos strategijos vykdymas perorganizuojamas:

Nors siekiant 2000 m. Lisabonos Europos Vadovų Tarybos nustatytų tikslų buvo padaryta pažanga, tačiau bendras vaizdas nėra vientisas. Todėl vienintelis pagrindinis iššūkis, su kuriuo mes susiduriame pusiaukelėje 2010 m. link, – pašalinti įgyvendinimo trūkumus. Turime perorganizuoti vykdymo procesą, kuris tapo per daug sudėtingu ir sunkiai suprantamu. Turime daug raštų, bet mažai veiksmų. Atsakomybės sritys nacionaliniu ir Europos lygiu susipainiojo. To rezultatas – riboti išsipareigojimai dėl atsakomybės.

viena nacionalinė Lisabonos programa dėl augimo ir darbo vietų...

Siekiant ištaisyti šią padėtį Komisija siūlo peržiūrėti atnaujintos Lisabonos strategijos įgyvendinimą:

...„ponas“ ar „ponia Lisabona“ nacionalinėse vyriausybėse,

- **Viena nacionalinė Lisabonos programa augimui ir darbo vietoms**, kurią priėmė nacionalinės vyriausybės pasitarusios su parlamentais, suteiktų atsakomybės ir teisėtumo nacionaliniu lygiu. Tai būtų sustiprinta į nacionalinės Lisabonos programos rengimą įtraukiant socialinius partnerius ir pilietinę visuomenę. Šioje programoje dėstomos reformų priemonės ir tikslai, atitinkantys vyraujančias sąlygas valstybėse narėse. Ją turėtų parengti ir priimti vyriausybės, pasitarusios su savo nacionaliniais parlamentais.
- **Valstybės narės paskirtų „poną“ arba „ponią Lisabona“ vyriausybės lygiu**, kurio užduotis būtų koordinuoti įvairius strategijos elementus ir pristatyti Lisabonos programą.

...bendra atskaitomybės struktūra...

- **Nacionalinės Lisabonos programos** dėl augimo ir darbo vietų taptų pagrindinių atskaitomybės įrankiu pateikiant ataskaitą apie Lisabonos strategijos ekonomines ir užimtumo priemones. Tai žymiai supaprastins dabartinę ataskaitų pateikimo tvarką pagal atvirą koordinavimo metodą (OMC), kurį Komisija šiuo metu peržiūri.

kartu su ES Lisabonos programa, ir...

- **Veiksmų prioritetai Sąjungos lygiu** buvo nustatyti ir atskirai paskelbti Bendrijos Lisabonos veiksmų programoje. Siekiama susitarimo dėl jų svarbos, kad sparčiau būtų daroma pažanga sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procese.

...bendru integruotu ekonomikos ir užimtumo koordinavimo paketu.

- Bendrų, esama Sutartimi grindžiamų ekonomikos ir užimtumo mechanizmų (pagal bendras ekonominės politikos ir užimtumo gaires) integravimas ES lygiu atspindėtų ataskaitų procedūrų supaprastinimą: tai bus atlikta kasmet sausio mėnesį skelbiamoje strateginėje metinėje ataskaitoje.

Valstybės narės turi parodyti savo išsipareigojimus.

Valstybės narės. Vykdymas yra Lisabonos strategijos Achilo kulnas. Pateikus pasiūlymus dėl vykdymo mechanizmų patobulinimo galima būtų išspręsti nemažai problemų. Tačiau šie mechanizmai veiks tik tuomet, jei valstybės narės tikrai išsipareigos juos vykdyti.

Taip pat būtų aiškiai paskirstomi uždaviniai Europos lygiu:

Europos Vadovų Taryba nustato kryptį...

Europos Vadovų Tarybai tektų pilna atsakomybė už vadovavimą procesui. Jai padės vadovauti integruoto metodo taikymas priimant nacionalinių programų gaires dėl augimo ir darbo vietų bei supaprastinant valstybių narių ataskaitų apie įgyvendinimą procesą.

...atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę...

Europos Parlamentas taip pat bus įtrauktas į šį procesą ir turės strateginėje metinėje ataskaitoje pateikti savo nuomonę, į kurią Taryba turės atsižvelgti. Parlamento, Tarybos ir Komisijos pirmininkai galės reguliariai posėdžiauti – įskaitant ir laikotarpį iki Pavasario Europos Vadovų Tarybos –, siekiant nustatyti, kaip su Bendrijos Lisabonos programa susiję teisės aktų pasiūlymai galėtų būti perimami į teisės aktų leidybos procesą. Komisija taip pat reguliariai informuos Europos Parlamentą apie padarytos pažangos analizę ir apie valstybių narių priimtas priemones.

o Komisija duoda šiam procesui impulsą.

Komisija paremtų valstybės nars rengiant savo Lisabonos programas ir pasiūlys reikiamas struktūras, padėsiančias palengvinti šį procesą. Ji vertintų valstybės narių nustatytus tikslus ir jų priimtas priemones, atkreiptų jų dėmesį į sunkumus ir rengtų savo strateginę metinę ataskaitą, kad užtikrintų, jog Sąjunga ir toliau sieks savo tikslų. Be to, ji naudosis savo pagal Sutartį jai suteiktais įgaliojimais, kad užtikrintų tinkamą teisės aktų perkėlimą ir kad valstybės narės vykdytų savo Lisabonos įsipareigojimus.

Socialiniai partneriai turėtų vaidinti ypatingą vaidmenį.

Socialinių partnerių vaidmuo taip pat bus gyvybiškai svarbus. Tokiose srityse kaip aktyvi darbo rinkos politika, visą gyvenimą trunkantis mokymasis arba pramonės sektorių restruktūrizavimas jų vaidmuo bus itin svarbus. Todėl Komisija prašo jų parengti savo daugiametę Lisabonos programą dėl augimo ir darbo vietų, naudojantis pagal Sutartį jiems suteiktais įgaliojimais. Reguliarus trišalis viršūnių susitikimas turėtų būti skirtas padarytos pažangos vertinimui ir valstybių narių pasikeitimui geriausiomis praktikomis. Todėl partnerystė dėl augimo ir darbo vietų visiškai atitinka partnerystės dėl pokyčių, patvirtintos 2004 m. kovo mėnesį vykusio trišalio viršūnių susitikimo metu, siekius.

Naujasis 3 metų ciklas prasideda 2005 m.

Šis naujasis 3 metų ciklas prasidėtų 2005 m. nustatant bendresnes ekonomines ir užimtumo gaires, leidžiančias valstybėms narėms savo nacionalines Lisabonos programas pritaikyti prie padėties savo šalyje. Peržiūra būtų atliekama 2008 m. Išsami naujos valdymo koncepcijos apžvalga būtų skelbiama atskirai.

Tai struktūrizuoja mūsų partnerystę ir užtikrina, kad įvyks pokyčiai,

Apibendrinant reikia pasakyti, kad pasiūlymai dėl partnerystės darbo augimo ir darbo vietų srityje yra grindžiama aiškiu atsakomybės sričių paskirstymu, dėl ko visi veikėjai galėtų prisiimti atsakomybę už savo veiksmus. Taikant naująjį požiūrį įsipareigojimai dėl esamų ataskaitų procedūrų tampa aiškesni. Labai svarbu tai, kad jo dėka dėmesys nukreipiamas nuo koordinavimo vykstant daugiašalėms 25 valstybių narių diskusijoms su Komisija dėl atskirų politinių temų (atviro koordinavimo metodas) link dvišalio gilaus dialogo tarp Komisijos ir valstybių narių dėl įsipareigojimų grindžiamų nacionalinių veiksmų programų. Šis dialogas suformuotas remiantis esama

Sutartimi grindžiamos ekonomikos ir užimtumo politikos koordinavimo priemonėmis – bendromis ekonominės politikos ir užimtumo gairėmis.

kurie leis mums gauti naudos iš nuoseklių veiksmų įvairiose srityse ir įvairiais lygmenimis.

Galiausiai, šis požiūris leis mums išgauti tikrą įvairių bendradarbiavimo lygmenų veiksmų sąveiką ir papildyti ją bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis ir jų viduje. Pavyzdžiui, valstybės narės savo Lisabonos programose tvirtins nacionalines išlaidas moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bei nustatys, kokių priemonių ketina imtis. Bendrijos lygiu bus siūloma pagal septintąją pamatinę programą padvigubinti išlaidas moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai bei bus numatoma nemažai politinių priemonių, sumažinsiančių valstybių narių išlaidas moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai. Todėl, remdamasi nacionalinėmis Lisabonos programomis, Komisija galės kasmet įvertinti visos Sąjungos padarytą pažangą siekiant, kad mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai tektų 3 % BVP išlaidų, pateikti reikiamus pasiūlymus politinių priemonių suderinimui, informuoti valstybes nares ir, jei reikia, pranešti Europos Vadovų tarybai apie rimtus sunkumus.

Labai svarbus žingsnis yra **informuoti žmones**, norint, kad vyriausybės vykdytų savo įsipareigojimus.

Visų pirma, žmonės turi suprasti, kodėl Lisabonos strategija tokia svarbi,

Su šia ataskaita ar net su kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos pradedama partneryste dėl augimo ir darbo vietų pradžia nesibaigia įsipareigojimas vykdyti reformas. Ambicinga Lisabonos darbotvarkė turi būti vykdoma kartu stengiantis paaiškinti sunkumus, su kuriais susiduriame. Negalime liautis vykdyti reformų, jei norime parodyti jų būtinumą ir pabrėžti, kad galime priimti tą iššūkį – kad turime tam europietišką sprendimą. Tačiau reikia tvirtų ir ilgalaikių pastangų siekiant visiems perduoti šią žinią.

ir tai turi būti paaiškinta ES ir nacionaliniu lygiu.

Europos institucijos šią užduotį turi atlikti bendrai. Tačiau didžiausia atsakomybė įtraukiant šią žinią į nacionalinius reikalus ir nacionalines diskusijas tenka valstybėms narėms. Visi, kuriems rūpi Europos sėkmė – nacionaliniai parlamentai, regionai, miestų ir kaimų savivaldybės bei pilietinė visuomenė turi prisidėti siekiant šio tikslo. Komisija savo ruožtu per visą savo įgaliojimų laikotarpį laikys šią darbotvarkę dėl augimo ir darbo vietų pagrindiniu ryšių prioritetu.